

فرمول برد-برد این بود؟

معاون رئیس جمهور در مصاحبه با بی‌بی‌سی پرده دیگری از فرمول ادعایی برد-برد را به نمایش گذاشت. معامله‌ای که براساس آن آمریکا منافع ملی ایران را می‌برد و اصلاح‌طلبان با «اهرم» توافق هسته‌ای، نتیجه انتخابات را!

رمز گشایی معاون رئیس جمهور از اهداف حزبی توافق هسته‌ای

فرمول برد-برد این بود؟

معاون رئیس جمهور در مصاحبه با بی‌بی‌سی پرده دیگری از فرمول ادعایی برد-برد را به نمایش گذاشت. معامله‌ای که براساس آن آمریکا منافع ملی ایران را می‌برد و اصلاح‌طلبان با «اهرم» توافق هسته‌ای، نتیجه انتخابات را!

حدود 11 ماه پیش (اوایل مهرماه سال 93) هاله اسفندیاری - ضدانقلاب خارج‌نشین و مسئول بخش خاورمیانه اندیشکده آمریکایی وودرو ویلسون - در نشست شورای روابط خارجی آمریکا از یک مسئول بلندپایه دولت ایران درباره عواقب شکست مذاکرات هسته‌ای سوال کرد. آن مسئول در پاسخ گفت: «بی‌تردید، همین‌طور است زیرا ما روندی را شروع کرده‌ایم که هدف از آن تغییر فضای سیاست خارجی کشور است. اگر با وجود تلاش‌های ما برای تعامل، این تلاش‌ها بی‌نتیجه بماند، مردم ایران این فرصت را خواهند داشت تا ۱۶ ماه دیگر که انتخابات پارلمانی در ایران برگزار می‌شود، به این عملکرد ما (با آرای خود) پاسخ دهند. وقتی قبلاً در تعامل و مذاکرات درباره توافق هسته‌ای با جامعه بین‌المللی در سال‌های ۲۰۰۴ و ۲۰۰۵، توافقی‌هایی کردیم و تلاش‌های ما برای عملکرد شفاف، از جانب اتحادیه اروپایی رد شد، مردم جواب ما را با انتخاب رئیس‌جمهوری متفاوت دادند که مرا هم زود بازنشسته کرد!

البته باید توجه داشت که اتحادیه اروپایی به تنهایی فعالیت نمی‌کرد و مقامات کاخ سفید و وزارت خارجه آمریکا مانع از هرگونه توافق شدند، همان‌طور که حالا هم کسانی هستند که نمی‌خواهند هیچگونه توافقی حاصل شود قطع نظر از اینکه مفاد آن چه باشد. حالا من بار دیگر زنده شده‌ام (خنده حضار). به نظر من، در انتقال پیامی که جامعه بین‌المللی و بویژه غرب می‌خواهد به ایران منتقل کند باید بسیار دقت کند. باید دید تعامل از جانب ایران و تلاش ایران برای باز بودن و نگاه به آینده داشتن با پاسخ مثبت مواجه می‌شود یا اینکه بار دیگر، رد می‌شود. من فکر می‌کنم مردم ایران پاسخ خود را در صندوق‌های رای نشان خواهند داد».

این پاسخ که در واقع پرونده هسته‌ای و منافع ملی مترتب بر آن را به مسائل داخلی و رقابت‌های جناحی گره می‌زد، اولین نشانه آشکار از نگاه حزبی برخی جریان‌ها به این پرونده ملی بود که با موجی از انتقادات در داخل مواجه شد. میوه کال لوزان!

اواسط فروردین ماه سال جاری پس از تفاهم لوزان یکی دیگر از اصلاح‌طلبان قطعه دیگری از این پازل را آشکار کرد. احمد خرم در این باره گفت: «از همان ابتدای سال 94 ما شاهد تحولات عمیقی در قالب گروه‌های سیاسی هستیم. من فکر می‌کنم جناح نزدیک به دولت به واسطه موفقیت در مذاکرات هسته‌ای دست بالا را در معادلات سیاسی ایران داشته باشد. اولین معادله سیاسی همان انتخابات است. با توجه به روند نزدیکی اصلاح‌طلبان به دولت در طی دو سال اخیر به جرات می‌توانم ادعا کنم از پیش برنده انتخابات مجلس اصلاح‌طلبان هستند. کسی که خوب بتواند میوه‌های توافق لوزان را بچیند. برنده بیانیه لوزان در عرصه داخلی است.»

ترشح بزاق سیاسی اصلاح‌طلبان برای میوه کال لوزان با انتقاداتی مواجه شد و خرم سعی کرد این سخنان را به نحوی رفع و رجوع کند. اما محسن مهرعلیزاده معاون رئیس دولت اصلاحات در مورد اظهارات خرم اینگونه گفت: چه آقای خرم این را بیان کند و یا نکند (چیدن میوه لوزان برای مقاصد انتخاباتی توسط اصلاح‌طلبان)، واقعیت است و نمی‌توان کتمان کرد چرا که این موضوع تا حدودی نقشه راه آینده است.

وقتی جان کری نگران انتخابات ایران شد!

پس از توافق وین، رسانه‌ها، مقامات و اندیشکده‌های غربی روی دیگر این سکه را به نمایش گذاشتند. فیلیپ هاموند وزیر

خارج به پاسخ به سوال خبرنگار روزنامه سعودی «الشرق الاوسط» چاپ لندن درباره این موضوع گفت: «ما باید امیدوار باشیم که اصلاح طلبانی که می‌خواهند ایران نقشی مثبت‌تر [در دنیا] ایفا کند، بحث را به نفع خود تمام کنند». همتای آمریکایی وی جان کری نیز اوایل ماه جاری در جلسه شورای روابط خارجی آمریکا برای دفاع از توافق وین گفت: ما نمی‌دانیم که در آینده چه اتفاقاتی در کشورها خواهد افتاد. موضوع آن نیست که پس از ۱۵ سال چه اتفاقی خواهد افتاد موضوع این است که اگر ما این توافق را نپذیریم فردا چه اتفاقی می‌افتد. آنچه می‌دانم این است؛ دوستان! اگر به این توافق پشت کنیم، یک پیام بزرگ به تندروها می‌فرستیم و آنها احساس خوبی پیدا می‌کنند و ما شاهد آنها خواهیم بود. چه کسی می‌داند که در انتخابات چه می‌شود؟ اما روحانی و ظریف که خود را در مذاکره با غرب به خطر انداختند و توانستند با غرب مذاکره کنند و به یک نتیجه برسند، به نظرم به دردسر جدی می‌افتند!

برجام جاده صافکن کدام اصلاحات؟!

و بالاخره همین چند روز پیش اندیشکده آمریکایی نزدیک به دولت اوباما بیش از پیش ابعاد این پازل را تکمیل کرد. «مرکز امنیت آمریکای جدید» که روابط بسیار نزدیکی با دولت اوباما دارد و از آن به عنوان تیم فرعی دولت اوباما یاد می‌شود در گزارشی اعلام کرد: با سرمایه‌گذاری روی توافق هسته‌ای باید به دنبال ایجاد اصلاحات سیاسی و تداوم حمایت آمریکا از فعالان حامی ایجاد اصلاحات در ایران بود.

در ادامه گزارش این مرکز آمده است: آمریکا باید استراتژی تهاجمی ترویج اصلاحات سیاسی و اجتماعی در ایران را دنبال کند. آمریکا به این موضوع که قبل از انقضای توافق هسته‌ای، شاهد اصلاحات سیاسی در ایران باشد علاقه زیادی دارد. ارتباط با نهادهای غیردولتی و مدنی ایران باید تقویت شود.

کلید یا اهرم؟!

در حالی که دولتمردان از توافق هسته‌ای به عنوان کلید گشایش تمام مشکلات کشور - از حل مشکل بیکاری و دردهای تحریم و رونق تولید و ورود سرمایه... تا وعده آب و هوای بهتر و حل مشکل آب شرب مردم- یاد می‌کردند، رئیس سازمان محیط‌زیست از واقعیت پرده برداشت و اذعان کرد توافق هسته‌ای اهرم سیاسی اصلاح طلبان برای رقابت‌های جناحی است. معصومه ابتکار در مصاحبه با بی‌بی‌سی گفت: توافق اتمی، «اهرمی» در اختیار اصلاح طلبان در ایران در مقابل سایر گروه‌های سیاسی کشور قرار می‌دهد.

حال بهتر می‌توان فرمول ادعایی برد-برد در مذاکرات را تفسیر کرد. دستاوردهای هسته‌ای و بلکه منافع ملی کشور را آمریکا می‌برد و اصلاح طلبان در مقابل رویای برد در رقابت‌های آتی انتخابات را می‌بینند.